

20.000 tonna landeldi á laxfiskum í Ölfusi

Upplýsingar um málið

Thor landeldi ehf. áformar byggingu landeldisstöðvar í Ölfusi til eldis á laxfiskum. Stöðin verður staðsett á lóðunum að Laxabraut nr. 35, 37, 39 og 41 á ströndinni um 2,5 km vestan við Þorlákshöfn. Stefnt er að framleiðslu á 20.000 tonnum á ári í þauleldi á landi en stöðin verður byggð upp í þremur áföngum..... Áætluð vatnspörf stöðvarinnar, við fullan rekstur, er 15 m³ /sek af fullsöltu vatni (borholusjó) og 500 l/sek af ferskvatni. Hámarkslífmassi í áframeldisstöð verður 13.000 tonn og hámarkslífmassi seiðaeldisstöðvar 135 tonn.

Landvernd hefur kynnt sér gögn málsins og umhverfismatsskýrsluna og varar við margvíslegum neikvæðum áhrifum af svo stórri framkvæmd.

Framkvæmd þessi í fiskeldi á landi er óhófleg og fordæmalaus og langt frá því að vera í anda sjálfbærni. Umhverfisáhrifin eru mikil og að einhverju leyti ófyrirsjáanleg. Alvarlegast er að ekki vitað hver áhrif gætu orðið á grunnvatnsstöðu, kaldavatnsforða og ótal marga aðra þætti í náttúrunni. Í meðfylgjandi skýrslu Vatnaskila kemur fram að engin fordæmi eru fyrir grunnvatnsvinnslu af þessari stærðargráðu á einu svæði á landinu. Það eitt gæti haft áhrif langt úr fyrir framkvæmdasvæðið og ógnað jafnvægi í náttúrunni og lífríki í nærliggjandi vötnum, eins og í Hlíðarvatni.

Vitað er að framkvæmdin gjörbreytir ásýnd og landslagi. Háir varnargarðar, mjög sýnilegar byggingar og eyðilegging strandsvæða og jarðmyndana á hraunsvæðum sem njóta verndar blasir við. Ekki er tekið til þess sérstaklega hver áhrif verða á aðgengi almennings og hvernig eða hvort hægt verði að njóta útivistar með ströndinni. Útsýni stórspillist.

Landvernd ítrekar fyrri umsagnir sínar um ósjálfbærni risaeldis vegna mengunar, náttúrutaps, vatnsnotkunar, kolefnislosunar í fóðurflutningum og orkunotkunar í landeldi. En eitt af því sem framkvæmdaaðilar telja til tekna í umfjöllun um landeldi er að á Íslandi sé endurnýjanleg íslensk orka á hagstæðu verði. Landvernd minnir á að stórskalaeldi á laxi á landi veldur miklum neikvæðum umhverfisáhrifum og er orkufrek stóriðja. Iðnaðurinn er í beinni samkeppni um orku við orkuskiptin sem stjórnvöld og samfélagið leggur áherslu á. Um er að ræða stóriðju sem veldur miklu náttúrutapi, ruglar grunnvatnsstöðu gengur á kaldavatnsforðann og er mengandi ætti undir engum kringumstæðum að njóta forgangs um endurnýjanlega græna orku.

*Fyrir hönd stjórnar Landverndar.
Þorgerður María Þorbjarnardóttir.*